

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи

Затверджено

на засіданні кафедри спеціальної освіти та соціальної
роботи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана
Франка
(протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.)

Завідувач кафедри _____

Островська К.О.

**Силабус з навчальної дисципліни «Робота логопеда з різними нозологіями»,
що викладається в межах ОПІ першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності 016 Спеціальна освіта**

Львів 2020 р.

Назва дисципліни	Робота логопеда з різними нозологіями
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського,7,
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка, 016 Спеціальна освіта
Викладачі	Породько Мар'яна Ігорівна, кандидат педагогічних наук, асистент кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи
Контактна інформація викладача	ел. пошта: maryna.porodko@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	П'ятниця 13.00 – 14.30 (кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи, вул. Туган-Барановського, 7)
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/?post_type=course&p=43148&preview=true
Інформація про дисципліну	Курс «Робота логопеда з різними нозологіями» призначено для бакалаврів третього року денної та заочної форми навчання. Предметом вивчення навчальної дисципліни є: сучасна система організації логопедичної допомоги з дітьми та дорослими, що мають порушення психофізичного розвитку.

<p>Коротка анотація дисципліни</p>	<p>Дисципліна «Робота логопеда з різними нозологіями» є вибірковою дисципліною з спеціальності <u>016 Спеціальна освіта</u>, яка викладається в <u>5</u> семестрі в обсязі <u>5</u> кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).</p>
<p>Мета та цілі дисципліни</p>	<p>Мета курсу: викладання навчальної дисципліни «Робота логопеда з різними нозологіями» є засвоєння студентами знань про сутність та особливості діяльності логопеда, ознайомлення з основними компетенціями логопеда, особливостями професійно-педагогічної комунікації, вивчення мовленнєвого розвитку дітей з різними особливостями психофізичного розвитку, засвоєння системи роботи логопеда в системі психолого-педагогічного супроводу інклюзивного простору. Ознайомлення з категоріями осіб, що є в сфері професійної діяльності логопеда.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Логопедія. Підручник. За ред.. М.К.Шеремет. – К.: Видавничий Дім «Слово». -2010. - 376 с 2. Спеціальна педагогіка: [понятійно-термінологічний словник] / За ред. акад. В.І. Бондаря. – Луганськ: Альма-матер, 2003. – 436 с. 3. Савінова, Н. В. Логодіагностика та логокорекція мовленнєвої діяльності дошкільників із тяжкими порушеннями мовлення [Текст] : монографія / Н. В. Савінова. - Миколаїв : Іліон, 2017. - 262 с. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Довідник учителя-логопеда / [авт.-упор. С. М. Лупінович] – Тернопіль : Мандрівець, 2008. – 112 с. 2. Шевців З. М. Основи інклюзивної педагогіки [текст]: підручник / З. М. Шевців – К. :«Центр учбової літератури», 2016. – 248 с 3. Савицький А. М. Особливості використання засобів альтернативної комунікації в ьпроцесі розвитку мовлення дітей з синдромом Дауна / А. М. Савицький // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 19 : Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. – 2014. – Вип. 27. – С. 179-183. 4. Боряк О. В. До питання логопедичної роботи з дітьми з порушеннями інтелектуального розвитку / О. В. Боряк // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 19 Корекційна педагогіка та спеціальна психологія: зб. наукових праць. – Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. – №27. – С. 31-37 5. Психолого-педагогічні та технологічні основи диференційованої логодіагностики та логокорекції [Текст] : монографія / Н. В. Савінова [та ін.]. - Миколаїв : Іліон, 2017. - 270 с. 6. Особливості розвитку, виховання та навчання дітей з порушенням слуху дошкільного віку [Текст] : наук.-метод.посіб. / за ред.С.В.Литовченко. - К. : Пед.думка, 2011. - 126 с. 7. Кисличенко, В. А. Логопедичний супровід сім'ї, в якій виховується дитина з порушеннями мовлення [Текст] : монографія / Вікторія Анатоліївна Кисличенко, Світлана Юріївна Конопляста ; МНУ ім. В. О.

	<p>Сухомлинського. - Миколаїв : Іліон, 2016. - 217 с.</p> <p>8. Рібцун Ю. В. Професійний довідник учителя-логопеда дошкільного навчального закладу / Ю. В. Рібцун. – Х. : Вид. група „Основа”, 2013. – 239 с.</p> <p>Інтернет-ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Електронна бібліотека. – Режим доступу: http://el-biblioteka.at.ua. 2. Електронна бібліотека. – Режим доступу: http://books.tr200.net. 3. Електронна бібліотека. – Режим доступу: https://stud.com.ua 4. Електронна бібліотека – Режим доступу: https://pidruchniki.com.ua 5. Наукова періодика України (журнали та збірники наукових праць). – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc%5FGum/Vlush
Обсяг курсу	<p><u>64</u> годин аудиторних занять. З них <u>32</u> годин лекцій, <u>32</u> годин практичних занять та <u>86</u> годин самостійної роботи (для студентів денної форми навчання)</p> <p><u>32</u> годин аудиторних занять. З них <u>16</u> годин лекцій, <u>16</u> годин практичних занять та <u>118</u> годин самостійної роботи (для студентів заочної форми навчання)</p>
Набуті компетентності	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК-1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК-6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-9. Здатність працювати в команді.</p> <p>Фахові (спеціальні) компетентності (СК)</p> <p>ФК-2. Здатність здійснювати освітньо-корекційний процес з урахуванням психофізичних, вікових особливостей та індивідуальних освітніх потреб осіб з порушеннями розвитку (мовлення, слуху, зору, інтелекту, опорно-рухового апарату тощо) в спеціальних та інклюзивних закладах освіти та реабілітаційних установах.</p> <p>ФК.-3 Здатність до застосування знань основних принципів, правил, прийомів і форм педагогічної комунікації в процесі професійно-корекційної і навчально-реабілітаційної взаємодії.</p> <p>ФК.-4. Здатність до застосування сучасних знань про особливості розвитку дитини як суб'єктів</p>

	<p>навчального, корекційно-освітнього і навчально-реабілітаційного процесів на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку і дизонтогенезу.</p> <p>ФК.-7. Здатність оцінити структуру дефекту при психофізичних порушеннях (мовлення, інтелекту, функцій опорно-рухових та сенсорних систем).</p> <p>ФК.-8 Здатність до систематизації та підбору адекватного діагностичного, корекційно-педагогічного інструментарію з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей дітей з порушеннями розвитку.</p> <p>ФК.-9 Вміння застосовувати відповідні методи, прийоми, форми, засоби реабілітації і корекційного навчання та виховання.</p> <p>ФК.-11. Вміння виконувати корекційну навчально-виховну роботу з профілактики, подолання порушень психофізичного розвитку дітей (залежно від нозології) у навчально-виховному, реабілітаційному процесі незалежно від типу закладу і форми організації навчально-виховної діяльності.</p>
Очікувані результати навчання	<p>РН 1. Знати теоретичні аспекти особливостей розвитку і освіти людини, яка має обмежені можливості життєдіяльності, особливостей становлення і соціалізації її як особистості.</p> <p>РН 5. Застосовувати сучасні методи діагностики психофізичного розвитку дітей з особливими потребами з метою створення адекватних корекційних програм їх розвитку.</p> <p>РН 6. Застосовувати знання і розуміння для ідентифікації, формулювання і вирішення задач спеціальності, використовуючи відомі психологічні та педагогічні методи та логопедичні методики.</p> <p>РН 9. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.</p> <p>РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо) та реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.</p> <p>РН 12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами.</p>
Ключові слова	<p>Логопедія, логопедична допомога, особи з сенсорними порушеннями, мовлення дітей з порушенням зору, слуху, інтелекту, діагностика мовлення, логокорекційна робота з особами з психофізичними порушеннями.</p>
Формат курсу	<p>Очний, заочний</p>

теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	залік
Пререквізити	Логопедія, Педагогіка та спецпедагогіка, Інклюзивна освіта, Мовленнєві системи та їх порушення, Вступ до спеціальності, Основи логопедії, Основи психології
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, бесіда, інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм), виконання індивідуальних завдань, проєктів, практико-спрямовані завдання, методи активного навчання.
Необхідні обладнання	Мультимедійний проектор, фліпчарт, маркери.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні: 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 40 (кожне семінарське заняття передбачає виконання системи завдань, адекватність та повнота розв'язання яких оцінюються максимально 5-ма балами. Кількість балів, що виставляється за семінарське заняття, враховує: відповіді студентів на проблемні питання за змістом теми; обговорення сутності та детермінації проблем спеціальної освіти. Здобувачі вищої освіти повинні бути готові до групового контролю на практичних заняттях (тестування, фронтальне опитування, дискусія); • контрольна робота: 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 10; • залік – 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що завдання самостійної роботи до кожної теми, виконані здобувачами вищої освіти, будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p>

	<p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичного матеріалу з навчальної дисципліни перевіряється шляхом усного опитування, поточного програмованого контролю знань, оцінки умінь аналізувати проблемні ситуації. Водночас обов'язково враховуються: присутність на заняттях та активність здобувача вищої освіти під час практичного заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання. Семестрова підсумкова оцінка визначається як сума балів з усіх запланованих видів навчальної роботи.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>Практичні заняття: (40 балів) – 16 практичних по 2 бали, 1 індивідуальна робота – 20 балів.</p>
<p>Питання до заліку</p>	
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

ДОДАТОК
Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. ^{***} Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1	Тема 1. Загальні основи логопедичної діяльності Система закладі логопедичної допомоги. Мета і завдання логопедичної допомоги. Основні категорії осіб, що потребують логопедичної допомоги	Лекція, 2 год.	2, 6, 9	Підготовка до практичного заняття. Історичний аспект дослідження проблеми. Особливості професії логопеда.	1 тиждень
1.	Тема 1. Загальні основи логопедичної діяльності	Практичне заняття, 2 год.			1 тиждень
2-3	Тема 2. Особливості роботи логопеда з дітьми раннього віку. Робота з батьками по профілактиці та діагностиці мовленнєвих порушень у дітей раннього віку. Визначення особливостей розвитку дітей раннього віку різних нозологій. Особливості харчування та годування дітей різних нозологій раннього віку Фізичний та сенсорний розвиток дітей раннього віку різних нозологій. Мовленнєвий розвиток дітей раннього віку Особливості діагностики мовленнєвого розвитку дітей раннього віку	Лекція, 4 год.	9, 2	с/р Особливості годування дітей з порушеннями розвитку Онтогенетичні особливості фізичного та сенсорного розвитку дітей раннього віку	2-3 тиждень
2-3	Тема 2. Особливості роботи логопеда з дітьми раннього віку.	Практичне заняття, 4 год			2-3 тиждень
4	Тема 3. Категорії порушень розвитку, причини їх виникнення	Лекція, 2 год.	4, 6	Написати таблицю категорій дітей з порушеннями та вписати код	4 тиждень

	<p>Поняття про порушення у розвитку. Причини виникнення порушень психофізичного розвитку. Види класифікацій порушень психофізичного розвитку Міжнародна класифікація хворіб</p>			<p>відповідно до МКХ-10. Охарактеризувати поняття «норма».</p>	
4	<p>Тема 3. Види класифікацій психофізичного розвитку</p>	<p>Практичне заняття, 2 год</p>		<p>Підготовка до модульного контролю</p>	4 тиждень
5-6	<p>Тема 4. Робота логопеда з дітьми з порушеннями аналізаторів. Класифікація та причини виникнення порушень. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням зору. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням слуху Характеристика мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку з порушенням зору Характеристика мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку з порушенням слуху Особливості діагностики мовленнєвого розвитку дітей порушенням зору Особливості діагностики мовленнєвого розвитку дітей порушенням слуху</p>	<p>Лекція, 4 год.</p>	4, 6, 8	<p>Опрацювати матеріали лекції 1. Описати характеристику розвитку дитини з психофізичними порушеннями(вік та порушення подається викладачем індивідуально)</p>	5-6 тиждень
5-6	<p>Тема 4. Робота логопеда з дітьми з сенсорними порушеннями. Модульний контроль</p>	<p>Практичне заняття, 4 год..</p>			5-6 тиждень
7-8	<p>Тема 5. Робота логопеда з дітьми з порушенням опорно-рухового апарату. Класифікація та причини виникнення порушень. Психолого-педагогічна характеристика дітей з ДЦП. Психолого-педагогічна характеристика дітей з захворюваннями опорно-рухового апарату. Характеристика мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку з дизартрією Особливості діагностики мовленнєвого розвитку дітей з</p>	<p>Лекція, 4 год.</p>	4, 6, 8	<p>Розробити порівняльну таблицю причин виникнення порушень опорно-рухового апарату.</p>	7-8 тиждень

	дизартрією Логокорекційна робота				
7-8	Тема 5 Робота логопеда з дітьми з порушенням опорно-рухового апарату.	Практичне заняття, 4 год.			7-8 тиждень
9-10	Тема 6 Робота логопеда з дітьми з порушенням інтелекту Класифікація та причини виникнення порушень. Психолого-педагогічна характеристика дітей Характеристика мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку з інтелектуальними порушеннями Особливості діагностики мовленнєвого розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями Логокорекційна робота	Лекція, 4 год.	5, 6, 7	Опрацювати матеріали лекції. Розробити порівняльну таблицю характеристики мовлення дітей з інтелектуальними порушеннями.	9-10 тиждень
9-10	Тема 6. Робота логопеда з дітьми з порушенням інтелекту. Класифікація та причини виникнення порушень. Психолого-педагогічна характеристика дітей з інтелектуальними порушеннями. Особливості діагностики мовленнєвого розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями Логокорекційна робота	Практичне заняття, 4 год.			9-10 тиждень
11-12	Тема 7. Робота логопеда з дітьми з порушенням емоційно-вольової сфери. Класифікація та причини виникнення порушень. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням емоційно-вольової сфери Особливості діагностики мовленнєвого розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями Логокорекційна робота	Лекція, 4 год.	4, 5, 6, 7	Опрацювати матеріали лекції Написати завдання та план роботи для дітей з порушенням емоційно-вольової сфери	11-12 тиждень
11-12	Тема 7 Робота логопеда з дітьми з порушенням емоційно-вольової сфери	Практичне, 4 год.			11-12 тиждень

	Діагностика мовленнєвого розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями Логокорекційна робота	Робота в парах, дискусія.			
13	Тема 8 Робота логопеда з дітьми з синдромом Дауна Психолого-педагогічна характеристика дітей Особливості діагностики мовленнєвого розвитку дітей з синдромом Дауна Логокорекційна робота	Лекція, 2 год.	3, 4	Опрацювати матеріали лекції. Розробити таблицю порушень компонентів мовлення у дітей з синдромом Дауна.	13 тиждень
13	Тема 8 Робота логопеда з дітьми з синдромом Дауна Діагностика мовленнєвого розвитку дітей з синдромом Дауна Логокорекційна робота	Практичне, 2 год.			13 тиждень
14	Тема 9 Робота логопеда з дітьми з диспраксією Діагностика диспраксії, класифікація Діагностика мовленнєвого розвитку дітей Логокорекційна робота	Лекція, 2 год.		Опрацювати матеріали лекції. Розробити план роботи з дитиною із диспраксією	14 тиждень
14	Тема 9 Робота логопеда з дітьми з диспраксією Діагностика диспраксії, класифікація Діагностика мовленнєвого розвитку дітей Логокорекційна робота	Практичне, 2 год.			14 тиждень
15	Тема 10 Робота логопеда з дітьми та дорослими з розладами аутистичного спектра Особливості мовленнєвого розвитку дітей з розладами аутистичного спектра Діагностика мовленнєвого розвитку дітей Логокорекційна робота	Лекція, 2 год.		Опрацювати матеріали лекції. Розробити план роботи з особами із розладами аутистичного спектра	15 тиждень
15	Тема 10 Робота логопеда з дітьми та дорослими з розладами аутистичного спектра Особливості мовленнєвого розвитку дітей з розладами аутистичного спектра Діагностика мовленнєвого розвитку дітей Логокорекційна робота	Практичне, 2 год.			15 тиждень
16	Тема 11 Робота логопеда з немовленнєвими дітьми	Лекція, 2		Опрацювати матеріали лекції.	16

	Діагностика мовленнєвого розвитку дітей Логокорекційна робота	год.		Розробити план роботи над викликанням мовлення дітей з порушеннями психофізичного розвитку	тиждень
16	Тема 11 Робота логопеда з немовленнєвими дітьми Діагностика мовленнєвого розвитку дітей Логокорекційна робота	Практичне, 2 год.			16 тиждень